

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

SCIENTIA

3

SEPTEMBER, 2021

PISA, ITALIAN REPUBLIC

THEORETICAL AND PRACTICAL SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS: RESEARCH AND RESULTS OF THEIR IMPLEMENTATION

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

VOLUME 2

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

DOI 10.36074/scientia-03.09.2021

ISBN 978-1-68524-916-8 00002

3 September, 2021

Pisa, Italian Republic

**THEORETICAL AND PRACTICAL SCIENTIFIC
ACHIEVEMENTS: RESEARCH AND RESULTS
OF THEIR IMPLEMENTATION**

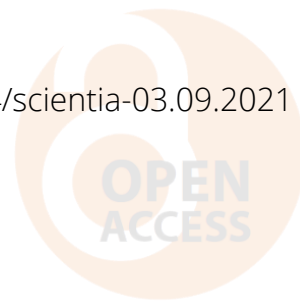
II International Scientific and Theoretical Conference

VOLUME 2

Pisa, 2021

UDC 001(08)
T 44

<https://doi.org/10.36074/scientia-03.09.2021>

Chairman of the Organizing Committee: Holdenblat M.

Responsible for the layout: Bilous T.

Responsible designer: Bondarenko I.

T 44 **Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation:** collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), September 3, 2021. Pisa, Italian Republic: European Scientific Platform.

ISBN 978-1-68524-916-8

DOI 10.36074/scientia-03.09.2021

Papers of participants of the II International Multidisciplinary Scientific and Theoretical Conference «Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation», held on September 3, 2021 in Pisa are presented in the collection of scientific papers.

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences and registered for holding on the territory of Ukraine in UKRISTEI (Certificate № 606 dated August 3rd 2021).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

UDC 001 (08)

© Participants of the conference, 2021

© Collection of scientific papers «SCIENTIA», 2021

© European Scientific Platform, 2021

ISBN 978-1-68524-916-8

CONTENT

SECTION 17.

PHILOLOGY AND JOURNALISM

ZARYS TERMINU FOKALIZACJA

Tarchanyn M. 6

З ІСТОРИЇ ВЛАСНИХ ІМЕН УКРАЇНИ (НА МАТЕРІАЛІ ПОКУТТЯ)

Личук С.В. 9

МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ , ЯУ НОВА ЛІТЕРАТУРНА ТЕЧІЯ

Жиденко Т.Ф. 12

МОТИВИ НОМІНАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕРГОНІМІВ

Лесовець Н.М. 16

НЕПРЯМІ МОВЛЕННЄВІ АКТИ У ТИПОЛОГІЇ ІЛЛОКУЦІЙ

Шуляк І.М. 19

ОБРАЗИ РОАЛЬДА ДАЛА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ТРАДИЦІЙНОГО І НОВАТОРСЬКОГО

Ріпа Н.М., Мартинець А.М. 22

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА ПЕРІОДУ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Ліончук Р.А. 24

ФОРМУВАННЯ МОВНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ГАЛУЗІ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Антонюк О.В. 31

SECTION 18.

PHILOSOPHY AND POLITICAL SCIENCE

A PARADIGM SHIFT IN SCIENTIFIC RESEARCH

Manchul B. 34

РЕЛІГІЙНІ КОНФЕСІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНИХ ПРОЦЕСІВ

Помінчук В.І. 36

ТАНАТОЛОГІЧНІ ВИМІРИ СУЧАСНОСТІ

Осетрова О.О. 39

ЧЕСТЬ І ГІДНІСТЬ ЯК ЕТИЧНІ КАТЕГОРІЇ

Костенко М.Т. 42

SECTION 19.

PEDAGOGY AND EDUCATION

MIND MAP METHOD AS A CREATIVE WORKING TECHNIQUE OF MODERN TEACHING AND LEARNING

Vorobel M., Sirant N.45

АКТУАЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Толочко С.В.48

ВИКЛИК ЧАСУ. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА

Шабельник О.І.53

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ РЕЛАКСАЦІЇ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Юрченко В.В.55

ПЕДАГОГІЧНА СПАДЩИНА ХОРАСА МАННА В ЦИФРОВОМУ ФОРМАТІ

Демида Є.Ф.58

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Павленко В.О., Павленко Є.Є.61

ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ: КОНТЕКСТНИЙ ПІДХІД

Скорик Т.В.64

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИРОДНИЧОГО СКЛАДНИКА У БАЗОВІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Науменко С.О.66

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ТВОРЧОСТІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА НА СТОРІНКАХ ДИТЯЧОГО ЧАСОПИСУ «ЧЕРВОНІ КВІТИ» (1929 Р.)

Хопта С.М.71

РЕСУРСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

Бурак В.Г.73

УМОВИ ОПТИМАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Силюга Л.П., Чупіль С.В.76

SECTION 20.

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ

Халєєва Г.В., Лисянська Т.М.79

ПСИХОГЕНЕЗ В ОНКОПСИХОЛОГІЇ
Мерліч С.В., Лобасюк Б.О., Пахмурний В.А. 82

SECTION 21.
MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH

**RESPIRATORY FUNCTION OF CHILDREN WITH CYSTIC FIBROSIS
ACCORDINGLY TO THE VITAMIN D STATUS**
Dudnyk V., Demianyshyna V. 85

**ЕТИОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ВИНИКНЕННЯ, ПАТОГЕНЕЗ, ДІАГНОСТИЧНІ
КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИКА ЛІКУВАННЯ АУТОІМУННОГО ТИРЕОЇДИТУ
ХАШИМОТО**
Кошечко М.В. 87

SECTION 22.
HISTORY, ARCHEOLOGY AND CULTUROLOGY

**CONSTITUTION OF UKRAINE - THE BASIC LAW OF THE STATE: HISTORY OF
ESTABLISHMENT AND DEVELOPMENT OF THE LEGISLATIVE PROCESS IN
UKRAINE**
Khan Y., Vanovska I. 90

**МУЗЕЇ МІСТА КИЄВА НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ ЯК НАУКОВІ ОСЕРЕДКИ
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ**
Москаленко О.А., Рябоконт Ю.С. 93

ПАРАДОКС КОРАБЛЯ ТЕСЕЯ
Аверіна І.О., Гончарова М.М. 97

SECTION 23.
CULTURE AND ART

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ МИСТЕЦТВА: «PRO» & «CONTRA»
Протас М.О. 99

**ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ВИРШЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ТА ЕСТЕТИЧНИХ
ЗАВДАНЬ ЗАСОБАМИ КОЛЬОРУ (НА ПРИКЛАДІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ)**
Пойманова К.О. 105

**МУЗИЧНІ ТРАДИЦІЇ ЯК МЕХАНІЗМ СОЦІОКУЛЬТУРИ (ПСИХОЛОГІЧНА,
СОЦІАЛЬНА ТА ЕТНІЧНА АДАПТИВНА СКЛАДОВА)**
Ометюх Ю.Я. 107

Шуляк Ірина Михайлівна

кандидат філологічних наук,

викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
Україна

НЕПРЯМІ МОВЛЕННЄВІ АКТИ У ТИПОЛОГІЇ ІЛЛОКУЦІЙ

Відповідно до теорії мовленнєвих актів, усі мовленнєві акти є однаковими за структурою, однак переслідують реалізацію різної мети [6]. Комунікативна мета – іллокуція, присутня у структурі кожного мовленнєвого акту і визначає «комунікативну цілеспрямованість висловлення і виражає в його семантиці один із змістових моментів внутрішнього світу людини» [2, с. 36]. З. Вендлер додає, що це ментальний акт, чи стан, у який мовець має намір увести співрозмовника [1, с. 243].

Необхідність реалізації широкого спектру інтенціональних потреб є причиною появи різних типів мовленнєвих актів у комунікативному процесі. Проблема диференціації мовленнєвих актів привертає увагу зарубіжних і вітчизняних учених (Г. Почепцов [5; 6], П. Зернецький [4], Шуляк І. М. [8], J. Austin [9], K. Bach [10], G. Leech [11], J. Searle [12]). Науковці намагаються згрупувати МА за певними спільними ознаками та властивостями, однак здійснити виразну класифікацію МА надто важко через відсутність чітких критеріїв: виокремлення МА на основі типології іллокутивних (перформативних) дієслів (J. Austin [9]), на основі соціальної функції МА у встановленні та підтримці ввічливих стосунків у певній мовленнєвій ситуації (G. Leech [11]), за комунікативно-інтенціональною ознакою (Г. Почепцов [5]), на основі їх бінарного протиставлення, виходячи з основних компонентів ситуації спілкування, до яких належать: мовець, співрозмовник, повідомлення й мета спілкування (П. Зернецький [4]). Незважаючи на використання різних термінів для позначення окремих типів висловлень та їх кількості у запропонованих типологіях, дослідники пропонують численні класифікації мовленнєвих актів, які не виключають, а швидше доповнюють і модифікують одна одну.

Для дослідження непрямих мовленнєвих актів використано класифікацію мовленнєвих актів Дж. Серля, що була розроблена на основі аналізу англійських висловлень з урахуванням комунікативної мети (іллокуцій), яка реалізує інтенціональний зміст непрямих мовленнєвих актів. Іллокуція у непрямих мовленнєвих актах виражається небуквально, а успішність непрямих висловлень загалом визначається за результатом досягнутого перлокутивного ефекту на співрозмовника [10, с. 81]. Як зазначає Дж. Серль, мовленнєвий акт з одним і тим же змістом (локуцією) у різних комунікативних умовах можуть мати різну комунікативну мету (іллокуцію) та реалізовувати широке розмаїття інтенціональних потреб мовця, що проявляється у функції впливу на співрозмовника [12, с. 12].

Відповідно до цього параметру, Дж. Серль включає до класифікації мовленнєвих актів такі типи: 1) констативи, комунікативною метою яких є повідомити про істинний стан справ, за вираження яких автор висловлення несе відповідальність; 2) директиви, комунікативною метою яких є спонукати співрозмовника до виконання певної дії або її каузації з боку співрозмовника. Вони виражають психологічний стан, потреби, бажання, прагнення мовця вплинути на дію мовця; 3) комісиви, комунікативна мета яких покладає на мовця зобов'язання виконати певну дію у майбутньому або змусити його дотримуватися відповідної лінії поведінки; 4) експресиви, комунікативна мета яких є виразити

психологічне ставлення мовця до стану справ; 5) декларативи, іллокутивною метою яких є внесення змін до стану справ реальної дійсності [12, с. 12–15].

Беручи за основу розроблену Дж. Серлем типологію прямих мовленнєвих актів, основним принципом якої є залежність висловлення від заздалегідь задуманої реалізації іллокуції для здійснення перлокутивного впливу на співрозмовника, можна виокремити відповідні типи непрямих мовленнєвих актів: непрямі мовленнєві акти констативи, непрямі мовленнєві акти директиви, непрямі мовленнєві акти експресиви, непрямі мовленнєві акти комісиви, непрямі мовленнєві акти декларативи, додаючи непрямі мовленнєві акти квеситив за класифікацією МА Г. Г. Почепцова. У *непрямому мовленнєвому акті констатив* констатація певного стану справ здійснена шляхом використання мовцем іншого типу МА. Імпліцитний пропозиційний зміст – непряме вираження думки, судження чи переконань, реалізує непряме міркування, опис, припущення для актуалізації непрямой комунікативної інтенції інформативності. *Непрямий мовленнєвий акт директив* є опосередкованим способом змусити співрозмовника виконати або, навпаки, не виконати дію з тих чи інших причин з огляду на сформовану комунікативну ситуацію. Імпліцитний пропозиційний зміст – спонукати виконати певну дію чи здійснити певний вчинок, реалізуючи непряме прохання, наказ, вимогу тощо для актуалізації непрямой комунікативної інтенції спонукання. Мовець за допомогою *непрямого мовленнєвого акту комісив* непрямо бере на себе зобов'язання виконати певну дію в майбутньому. Імпліцитний пропозиційний зміст опосередковано реалізує обіцянку, погрозу, присягу тощо для актуалізації непрямой комунікативної інтенції зобов'язання. *Непрямий мовленнєвий акт експресив* описує психологічний стан мовця, впливає на чуттєву сферу співрозмовника у непрямий спосіб. Імпліцитний пропозиційний зміст непрямого мовленнєвого акту *експресив* реалізує вибачення, комплімент, любов, ненависть, здивування тощо, актуалізуючи непряму емоційно-оцінну комунікативну інтенцію. *Непрямий мовленнєвий акт квеситив* має опосередковану «перлокутивну ціль змусити співрозмовника відповісти», щоб заповнити інформаційні прогалини й актуалізувати непряму комунікативну інтенцію запиту [6].

Іллокуція непрямого мовленнєвого акту може не мати прямого відображення у мовній структурі висловлення, а виражатися у завуальованій формі за допомогою непрямого образного значення мовних одиниць [11, с. 167]. Відповідно до цього, як уважає К. Бах, слід розмежовувати стилістично нейтральні непрямі мовленнєві акти (*literal indirect speech act*) та стилістично марковані непрямі мовленнєві акти (*non-literal indirect speech act*) [11, с. 168]. *Непрямий мовленнєвий акт з непрямым значенням мовних одиниць (non-literal indirect speech act)* є стилістично маркованими, тому можуть виражати інтенціональний зміст за допомогою стилістичних засобів і прийомів.

Непряме значення мовних одиниць у непрямому мовленнєвому акті сприяє ефективному втіленню інтенції мовця та використовується як засіб перлокутивного впливу на співрозмовника. Комунікативна інтенція втілюється у певній мовній формі, «вона народжується як стилістично окреслене, призначене для конкретної сфери спілкування, зумовлене комунікативною метою висловлення» [3, с. 118]. Як зазначає С. Шабат-Савка, стилістичні засоби мають естетичні та експресивні потенції, ефективно впливають на весь когнітивно-ментальний комплекс людини, його свідомість, духовне сприйняття й почуття, на відміну від загальноприйнятих конструкцій розмовного синтаксису [7, с. 95]. У деяких комунікативних ситуаціях пропозиційний зміст висловлення неспроможний передати комунікативну інтенцію мовця, і тоді непрямий спосіб вираження семантики висловлення у формі фігурального обрамлення, що реалізуються у непрямих мовленнєвих актах, стає важливим засобом її реалізації [11, с. 156]. Розмежування непрямих мовленнєвих актів за стилістичною маркованістю дає змогу виявити особливості індивідуального стилю письменника й специфіку мови художнього дискурсу.

Отже, аналіз наукових розвідок учених свідчить, що українські та зарубіжні лінгвісти пропонують різні класифікації МА, сформовані відповідно до обраного ними критерію. Найбільш прийнятною, виходячи з мети дисертаційної роботи, вважаємо класифікацію непрямих висловлень відповідно до реалізації іллокуції, серед яких виокремлено непрямий мовленнєвий акт констатив, непрямий мовленнєвий акт директив, непрямий мовленнєвий акт експресив, непрямий мовленнєвий акт комісив, непрямий мовленнєвий акт квеситив, непрямий мовленнєвий акт декларатив. За семантико-стилістичним наповненням розрізняємо непрямі мовленнєві акти стилістично нейтральні та непрямі мовленнєві акти стилістично марковані.

Список використаних джерел:

1. Вендлер З. Иллокутивное самоубийство // Новое в зарубежной лингвистике. Лингвистическая прагматика. М.: Прогресс. 1985. Вып. 16. С. 238–250.
2. Григорьева В. С. Дискурс как элемент коммуникативного процесса: прагмалингвистический и когнитивный аспекты : монография. Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. 288 с.
3. Єрмоленко С. Я. Лінгвостилістика: основні поняття, напрями й методи дослідження // Мовознавство. 2005. №3/4. С. 112 – 125.
4. Зернецький П. В. Контрастивно-типологічна характеристика мовленнєвих актів у дискурсі британського та українського парламентів // Наукові записки НаУКМА. Серія: Філологічні науки. 2014. Т. 164. С. 60–65.
5. Иванова И. П., Бурлакова В. В., Почепцов Г. Г. Теоретическая грамматика современного английского языка : учебник. М.: Высш. школа, 1981. 285 с.
6. Почепцов Г. Г. Избранные труды по лингвистике : монография / Сост., общ. ред. и вступ. ст. И. Шевченко. Винница : Нова книга, 2013. 560 с.
7. Шабат-Савка С. Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові : монографія. Чернівці: «Букрек», 2014. 412 с.
8. Шуляк І.М. Непрямі мовленнєві акти у романах Патріка Вайта: лінгвостилістичний та функціонально-прагматичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04; Херсон. держ. ун-т. Херсон, 2018. 267 с.
9. Austin J. How to do things with words. Oxford: Oxford University Press, 1962. 166 p.
10. Bach K. Speech Acts and Pragmatics // The Blackwell Guide to the Philosophy of Language / eds. M. Devitt, R. Hanley. Oxford: Blackwell Publishing, 2006. P. 147–168.
11. Leech G. Principles of Pragmatics. London: Longman, 1983. 264 p.
12. Searle J. Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts. Cambridge: Cambridge University Press, 1979. 204 p.

SCIENTIFIC PUBLICATION

WITH PROCEEDINGS OF THE II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND THEORETICAL CONFERENCE

**« THEORETICAL AND PRACTICAL SCIENTIFIC
ACHIEVEMENTS: RESEARCH AND RESULTS
OF THEIR IMPLEMENTATION »**

September 3, 2021 | Pisa, Italian Republic

VOLUME 2

English, Ukrainian, Russian, Polish and Italian

*All papers have been reviewed. Organizing committee may not agree with
the authors' point of view. Authors are responsible for the correctness of the papers' text.*

Signed for publication 03.09.2021. Format 60×84/16.
Offset Paper. The headset is Times New Roman & Open Sans.
Digital printing. Conventionally printed sheets 5,35.
Circulation: 50 copies. Printed from the finished original layout.

Contact details of the organizing committee:

21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81

NGO European Scientific Platform

Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1956755

E-mail: scientia@ukrlogos.in.ua | URL: www.ukrlogos.in.ua

Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7172 of 21.10.2020.

Publisher [PDF]: Primedia E-launch LLC

TX 75001, United States, Texas, Dallas. E-mail: info@primediaelaunch.com

Publisher [printed copies]: Sole proprietorship - Gulyaeva V.M.

08700, Ukraine, Obuhiv, Malyshka str. 5. E-mail: 5894939@gmail.com

Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 6205 of 30.05.2018.